

Briselē, 4.9.2014.
COM(2014) 549 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Gada ziņojums par Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju izstrādes pasākumiem 2013. gadā

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Gada ziņojums par Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju izstrādes pasākumiem 2013. gadā

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR GADA ZIŅOJUMU PAR PĒTNIECĪBAS UN TEHNOLOĢIJU IZSTRĀDES PASĀKUMIEM

Gada ziņojums par Eiropas Savienības (ES) pētniecības un tehnoloģiju izstrādes pasākumiem ir sagatavots atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 190. pantam. Šā ziņojuma mērķis ir sniegt pārskatu par galvenajiem pārskata gadā īstenotajiem pasākumiem.

2. PLAŠĀKS 2013. GADA POLITISKAIS KONTEKSTS

Dalībvalstis 2013. gadā uzsāka un turpināja būtiskas reformas, lai atgrieztos pie ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes un labklājības. Eiropas Komisija veica svarīgus pasākumus, lai uzlabotu un papildinātu šos centienus, tostarp stiprinātu sociālo partneru iesaistīšanos Eiropas semestra sistēmā. Rezultātā kopš 2013. gada sākuma ir sākusies pakāpeniska Eiropas ekonomikas atveseļošanās, kas kļuva pamanāmāka 2013. gada otrajā ceturksnī. Lai gan gaidāms, ka atveseļošanās turpināsies, Eiropas Savienībai ir jāturpina kopīgais darbs, lai stiprinātu tās spēju konkurēt pasaules mērogā.

Neraugoties uz joprojām smagajiem ekonomiskajiem apstākļiem pagājušajā gadā, ES panāca progresu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanā, panākot pozitīvas strukturālās tendences, piemēram, paaugstinot izglītības līmeņus, izveidojot ilgtspējīgāku energoresursu struktūru, samazinot ekonomikas oglekļa dioksīda emisiju intensitāti un panākot progresu virzībā uz pētniecības un inovācijas ieguldījumu mērķi 3 % apjomā.

Lai stiprinātu Eiropas kā pasaules mēroga konkurenta stāvokli un atgrieztu tās ekonomiku uz izaugsmes ceļa, izšķiroši ir ieguldījumi pētniecībā un inovācijā. Tāpēc pētniecība un inovācija joprojām bija ES gudras nodarbinātības un izaugsmes darba kārtības pamatā un būtiska ES ieguldījumu joma.

Pamatprogramma “Apvārsnis 2020”, ko uzsāka 2013. gada beigās, ir finanšu instruments, ar kuru īsteno stratēģijas “Eiropa 2020” pamatiniciatīvu “Inovācijas savienība”. Jaunā pamatprogramma tika izstrādāta, lai risinātu sabiedrības problēmas un sekmētu ekonomisko labklājību, finansējot zinātnes izcilību, tehnoloģiju un inovāciju.

3. PAMATPROGRAMMA “APVĀRSNIS 2020”

Pēc trīspusēju sarunu posma starp ES iestādēm pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” pakete tika pieņemta ar izteiktu vairākuma atbalstu gan Eiropas Parlamentā (2013. gada 21. novembrī), gan Eiropas Savienības Padomē (2013. gada 3. decembrī).

Ar ES budžetu (2014.–2020. gadā) EUR 79,2 miljardu apmērā faktiskajās cenās jaunā ES pamatprogramma¹ iezīmē fundamentālas pārmaiņas — būtisku vienkāršošanu, kas nodrošina plašāku iesaistīšanos, pētniecības un inovācijas integrāciju un uz problēmjautājumiem balstītu pieeju. Pamatprogramma “Apvārsnis 2020” palīdzēs tuvināt pētniecību un tirgu, vienlaikus turpinot stiprināt izcilību un tādējādi nodrošinot lielas iespējas pārvērst jaunās zināšanas un tehnoloģiskos sasniegumus augsta līmeņa inovatīvos pakalpojumus un produktos.

Jaunā programma ir īpaši labi piemērota publisko un privāto finansējuma avotu apvienošanai, lai atbalstītu Eiropas novatoriskos uzņēmumus.

- Ir nodrošināti lielāki privātie ieguldījumi, lai risinātu galvenās sabiedrības problēmas, vienlaikus atbalstot Eiropas rūpniecības konkurētspēju. Komisija 2013. gada 10. jūlijā izteica priekšlikumus par vairākām publiskā un privātā sektora partnerības un publiskā un publiskā sektora partnerības iniciatīvām, kas ir daļa no tiesību aktu paketes par ieguldījumiem inovācijā². Šīs partnerības būs viens no galvenajiem pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” elementiem, jo tās ļaus veikt liela apjoma un ilgtermiņa inovācijas darbības, apvienojot privātā sektora, ES un dalībvalstu spēkus un piešķirot budžetu vairāk nekā EUR 20 miljardu apmērā.
- Ir ieviesti pasākumi, lai pārvarētu finanšu nepietiekamo pieejamību Eiropā, kas ir galvenais šķērslis inovāciju ieviešanai tirgū. Riska dalīšanas finanšu mehānisms, ko kopīgi izveidoja Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju bankas grupa, ir nodrošinājis, ka par EUR 1 miljardu no ES budžeta naudas EIB ir piesaistījusi EUR 12 miljardus aizdevumiem un vairāk nekā EUR 30 miljardus galīgajiem pētniecības un inovācijas ieguldījumiem. Tas kopš 2007. gada nodrošinājis papildu resursus līdz EUR 40 miljardiem pētniecības un inovācijas darbībām, kas citādi būtu palikušas bez finansējuma.
- Saskaņā ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” integrēšanas pieeju ir paredzēti pasākumi spēcīgas atbalsta sistēmas izveidei, jo īpaši sniedzot labumu MVU un sekmējot to piekļuvi finansējuma iespējām visā programmā. Jaunais īpaši izveidotais MVU instruments atbalsta visnovatoriskākās to Eiropas MVU idejas, kam ir tālejoši mērķi attīstīt savu darbību, panākt izaugsmi un darboties starptautiskā līmenī. No kopējā finansējuma mērķa 20 % apjomā sabiedrības problēmu risināšanai un konkrētā mērķa “Vadošā loma pamattehnoloģijās un rūpnieciskās tehnoloģijās” sasniegšanai 5 % ir piešķirti pastāvīgi atklātajam konkursam 2014./2015. gadā un 7 % — visam programmas periodam.

Līdz ar politisko lēmumu pieņemšanu Komisija veica nepieciešamo sagatavošanos, lai īstenotu jauno programmu.

¹<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/horizon-2020-brief-eu-framework-programme-research-innovation>.

² Eiropas Parlaments pieņēma 2014. gada 15. aprīlī, un Eiropas Savienības Padome — 2014. gada 6. maijā.

a) *Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” 2014.–2015. gada darba programmas*

Eiropas Komisija 2013. gada 10. decembrī pieņēma pirmo darba programmu saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”. Komisija norādīja finansēšanas prioritātes diviem gadiem, sniedzot pētniekiem un uzņēmumiem lielāku noteiktību nekā jebkad iepriekš par ES pētniecības un inovācijas iespēju virzienu. Uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus izsludināja 2013. gada 11. decembrī. Daži būtiskākie aspekti:

- Īpaša uzmanība veltīta maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jo īpaši izmantojot jaunu, īpaši izveidotu instrumentu. MVU 2014. gadā vien varēs pieteikties inovācijas dotācijām EUR 253 miljonu apmērā atbilstoši šai jaunajai, īpašajai shēmai;
- kā paredzēts 2014./2015. gada uzaicinājumos, kopējais budžets aptuveni EUR 20 miljonu apmērā ir piešķirts Eiropas Pētniecības padomes individuālajām dotācijām (aptuveni EUR 14 miljoni) un Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām (aptuveni EUR 7 miljoni) pētnieku apmācībai un mobilitātei;
- lai palīdzētu pārvarēt inovācijas jomā pastāvošo plaisu, paplašināšanas pasākumos ir ietverti uzaicinājumi tādās jomās kā “Eiropas Pētniecības telpas virspētnieki” (EUR 34 miljoni), iesaistīšana grupveida sadarbībā (EUR 12 miljoni) 2014. gadā un mērķsadarbība (EUR 74 miljoni) 2015. gadā.

b) *Piekļuves vienkāršošana*

Jauna Pētniecības un inovācijas dalībnieku portāla versija sāka darboties 2013. gada 4. decembrī — tika ieviesta uzlabota IT kapacitāte, mūsdienīgāka tehnoloģija, reorganizēta un vienkāršota navigācija, kā arī pilnveidots izkārtojums un saturs. Veidojot sadarbību, tika izstrādāti jaunie tiešsaistes norādījumi pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” dalībniekiem — “Apvārsnis 2020” tiešsaistes rokasgrāmata, lai sekmētu izpratni par programmas procesiem. Rokasgrāmata ir viegli pieejama no ikvienas dalībnieku portāla³ sadaļas — uzklikšķinot lietotājs nokļūst tieši vajadzīgajā norādījumu sadaļā.

4. INOVĀCIJAS SAVIENĪBA

Inovācijas savienība centrāls elements stratēģijā “Eiropa 2020”, un tās mērķis ir sekmēt Eiropas inovācijas spēju. Inovācijas savienība gūst panākumus inovācijas stimulēšanā, palielinot ieguldījumus pētniecībā un inovācijā, mobilizējot ieinteresētās personas un iekļaujot inovāciju galvenajos Eiropas, valstu un reģionālo politikas pasākumos.

Kā visaptveroša stratēģija Inovācijas savienība attiecas uz ļoti daudziem elementiem, kas ietekmē Eiropas inovācijas ekosistēmu, un gūst panākumus, mainot šo ekosistēmu. Izcils progress ir panākts, īstenojot katru no Inovācijas savienības prioritātēm.

- **Zināšanu bāzes stiprināšana un sadrumstalotības mazināšana:** zināšanu bāze Eiropā tiek stiprināta, jo īpaši uzsākot pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, orientējot

³ <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>.

Eiropas Reģionālās attīstības fondu uz pārdomātas specializācijas stratēģijām, kā arī atbalstot prasmju pilnveidošanu un progresu virzībā uz Eiropas pētniecības telpu (EPT) (sk. turpmāk 5. sadaļā).

- **Ideju virzīšana tirgū:** ieguldīts daudz darba, lai izstrādātu instrumentus, kuri nodrošina inovācijām labvēlīgāku uzņēmējdarbības vidi Eiropā; to vidū ir vienotais patents un pārskatītās publiskā iepirkuma direktīvas, kas sniedz labākas iespējas inovāciju radīšanai. Ir ieviesti instrumenti, kas atvieglo piekļuvi finansējumam, jo īpaši atbilstoši pamatprogrammai “Apvārsnis 2020”, un tie sāk sniegt rezultātus, kuru vidū ir pastiprināti aizņēmuma un pašu kapitāla mehānismi un riska kapitāla pase.

Lai arī publiskā sektora intervence iepriekš parasti tika izmantota, lai veicinātu pētniecības un jaunu zināšanu piedāvājumu, to arvien vairāk izmanto, lai veicinātu pieprasījumu pēc inovācijas ar tādiem instrumentiem kā publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā, inovācijām labvēlīgs regulējums, standartu noteikšana u. c. Piemēram, tika atvieglots inovatīvu produktu iepirkums, tika izstrādāta un testēta metodoloģija regulējuma pārbaudei saistībā ar tā ietekmi uz inovāciju, tika uzsākts ekoinovāciju rīcības plāns, kā arī tika modernizēta un paātrināta standartu noteikšana.

- **Pēc iespējas ciešākas sociālās un teritoriālās kohēzijas sekmēšana:** Inovācijas savienība ir risinājusi arī teritoriālās un sociālās kohēzijas problēmu. Piemēram, tika izveidotas pārdomātas specializācijas stratēģijas kā *ex ante* nosacījums ieguldījumu prioritātēm pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas jomā ar mērķi sekmēt labāku inovācijas sniegumu Eiropas reģionos un dalībvalstīs, saglabājot izcilību. Lielāks uzsvars uz sociālo un publiskā sektora inovāciju nodrošina plašāku inovācijas ieviešanu un ietekmi uz sabiedrību, kā arī uztveres maiņu attiecībā uz to, uz ko attiecas inovācija un kas var būt pārmaiņu veicinātājs ES. Jo īpaši liels iespēju potenciāls veidojas publiskā sektora inovācijas jomā, kurā veiktās darbības pārsniedza Inovācijas savienības sākotnēji gaidīto.
- **Eiropas inovācijas partnerības (EIP)** nodrošina jaunu pieeju ES pētniecības un inovācijas jomā. Ir uzsāktas piecas EIP tādās galvenajās jomās kā aktīvas un veselīgas vecumdienas, ūdens, lauksaimniecība, izejvielas un viedās pilsētas. Tagad tās visas ir īstenošanas posmā — ir noteiktas prioritātes, iesaistījušies daudzi dažādi partneri no inovācijas pieprasījuma un piedāvājuma puses, kā arī sākuši parādīties pirmie rezultāti, piemēram, labas prakses apzināšana, praktiski instrumenti replicēšanai, pieredzētās ietekmes apkopojumi un integrētu pakalpojumu īstenošana.

Ekspertu grupa ir novērtējusi progresu un EIP vispārējo sniegumu. Šī grupa ir secinājusi, ka EIP ir pareizā pieeja, lai palīdzētu nodrošināt turpmāko Eiropas ekonomikas izaugsmi un labklājību. Viņu sniegtajos ieteikumos ietverti uzlabojumi, ko var veikt pašreizējās EIP, un būtiskas pārmaiņas veidā, kādā tiek uzsāktas un īstenotas turpmākās EIP.

- **Mūsu politikas pasākumu ietekmes palielināšana, izmantojot ārējo sadarbību:** vienlīdz vērā ir ņemts inovācijas globālais aspekts. Ir izstrādātas vairākas iniciatīvas, lai palielinātu Eiropas kā pētniecības un inovācijas galamērķa pievilcību, un ir pastiprinātas partnerības starp ES un tās dalībvalstīm prioritāšu noteikšanā sadarbībai ar trešām valstīm, tostarp globālo pētniecības infrastruktūru izstrādē.

- **No vārdiem pie darbiem:** progress Eiropas un dalībvalstu pētniecības un inovāciju sniegunā tika uzraudzīts atbilstoši integrētai ekonomiskajai koordinācijai (“Eiropas semestris”), izmantojot Inovācijas savienības rezultātu pārskatu⁴, Inovācijas savienības konkurētspējas ziņojumu, kā arī jauno inovācijas rādītāju. Jaunajā rādītājā izmantoti četri rādītāji no Inovācijas Savienības rezultātu pārskata rezultātiem un uzņēmumu darbības veidiem, kas pārgrupēti trijās kategorijās (patenti, nodarbinātība zinātnesietilpīgās darbībās un zinātnesietilpīgu preču un pakalpojumu konkurētspēja), kā arī jauns nodarbinātības rādītājs strauji augošos novatorisko nozaru uzņēmumos.

Uzraudzību turpinās un uzlabos, izmantojot pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” ietvertu politikas atbalsta instrumentu. ES ir vienlīdz sekmējusi labākās prakses apmaiņu un savstarpēju mācīšanos.

Pēdējo gadu laikā ir noticis būtisks pavērsiens pareizajā virzienā, samazinot inovācijas snieguma starpību ar mūsu galvenajiem konkurentiem. Jaunākais Inovācijas savienības rezultātu pārskats liecina, ka kopš 2008. gada ES ir izdevies gandrīz uz pusi samazināt tās inovācijas snieguma starpību ar ASV un Japānu. Tomēr starpība ar Dienvidkoreju palielinās, un arī Ķīna strauji uzlabo rādītājus. Tāpēc ES, tās dalībvalstīm un pārējām ieinteresētajām personām ir jāturpina sadarbība, lai uzlabotu Eiropas inovācijas ekosistēmu.

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/innovation-scoreboard/index_en.htm.

5. EIROPAS PĒTNIECĪBAS TELPA (EPT)

Pēc Komisijas paziņojuma “Stiprāka Eiropas Pētniecības telpas partnerība izcilībai un izaugsmei” (“ETP paziņojums”) pieņemšanas 2012. gada 17. jūlijā un EPT uzraudzības mehānisma (EUM) izveides EPT īstenošanas progresa uzraudzībai Komisija turpināja nostiprināt EUM visa 2013. gada laikā. Komisija cieši sadarbojās ar jaunizveidotās Eiropas Pētniecības telpas jautājumu komitejas (*ERAC*) *ad hoc* darba grupu uzraudzības jomā nolūkā precizēt EPT rādītājus un saistītās datu apkopošanas metodes, jo īpaši EPT apsekojumu.

EUM darba rezultātā 2013. gada septembrī tika pieņemts pirmais EPT progresa ziņojums, kas sniedz pārskatu par situāciju dalībvalstīs un dažās asociētajās valstīs, kā arī nosaka sākumpozīciju progresa pilnīgai novērtēšanai nākamajā gadā⁵. 2013. gada EPT progresa ziņojums tika apspriests Konkurētspējas padomē 2013. gada septembrī, atkārtoti paužot nepieciešamību paātrināt valstu sistēmu strukturālās reformas un stiprināt EPT progresa uzraudzību. Izplatot 2013. gada EPT progresa ziņojumu, tika sniegts novērtējums par progresu, kas panākts tādās mērķa jomās kā pētnieku atklāta un taisnīga pieņemšana darbā vai zinātniskās informācijas labāka aprīte.

Turklāt Gada izaugsmes pētījumā par 2014. gadu⁶, kas pieņemts 2013. gadā, tika uzsvērtā nepieciešamība dalībvalstīm pieņemt reformas saskaņā ar EPT paziņojumu, un tas ļāva EPT uzraudzības mehānismam un progresa ziņojumam pilnībā iekļauties Eiropas semestra politikas ciklā.

EPT paziņojuma īstenošana ieinteresēto pētniecības struktūru līmenī tika atbalstīta, paplašinot un nostiprinot ieinteresēto personu platformu. Sestā organizācija⁷ pievienojās platformai 2013. gada jūlijā. Sešas ieinteresēto personu organizācijas⁸ un Komisija 2013. gada 13. decembrī parakstīja kopīgu deklarāciju. Visas organizācijas atkal apstiprināja savas kopējās saistības sasniegt EPT mērķus. 2013. gada beigās visas ieinteresētās personas ziņoja par progresu, kas sasniegts to saistībās attiecībā uz EPT mērķu sasniegšanu, un sniedza savu ieguldījumu 2013. gada EPT progresa ziņojumā.

⁵ 2013. gada EPT progresa ziņojumam bija pievienoti fakti un rādītāji, kas uzrādīja atšķirīgus progresa līmeņus attiecībā uz EPT pabeigšanu, atspoguļojot valstu prioritātes. Sk.: <http://ec.europa.eu/research/era/era-progress-2013.htm>.

⁶ COM(2013) 800 *final*.

⁷ Eiropas Augstākās inženiertehniskās izglītības un pētniecības skolu konference (*Conference of European Schools for Advanced Engineering Education and Research — CESAER*) 2013. gada 17. jūlijā pievienojās ieinteresēto personu platformai kā sestā ieinteresēto personu organizācija un iesniedza Komisijai vienpusēju gribas izteikumu.

⁸ Šīs organizācijas ir: Eiropas Pētniecības un tehnoloģiju organizāciju asociācija (*European Association of Research and Technological Organisations — EARTO*), Eiropas Universitāšu asociācija (*European University Association — EUA*), Eiropas Pētniecības universitāšu savienība (*League of European Research Universities — LERU*), *NordForsk*, *Science Europe* un *CESAER*.

“EPT manifesti” (*ERA Manifesto*) — nesen uzsāktā Eiropas Parlamenta iniciatīva, kurā iesaistījušies Eiropas Parlamenta deputāti un ieinteresētās pētniecības struktūras, — arī radīja jaunu stimulu īstenot EPT darbības valstu iestāžu un ieinteresēto pētniecības struktūru līmenī.

6. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Pirmais pilnais gads, kurā tika īstenots paziņojums “Uzlabot un koncentrēt ES starptautisko sadarbību pētniecībā un inovācijā. Stratēģiska pieeja”⁹, bija 2013. gads. Atbilstoši Inovācijas savienībai stratēģijas mērķi ir nostiprināt Savienības izcilību un pievilcību pētniecības un inovācijas jomā, kā arī tās ekonomiskās un rūpnieciskās konkurētspējas jomā, risināt pasaules mēroga sabiedrības problēmas un atbalstīt Savienības ārpolitikas pasākumus. Šajā sakarībā iestāžu pārrunu laikā tika nodrošināta stratēģijas integrācija pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” tiesību aktu paketē. Paketē iekļauta politika tās sasaistīšanai ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, koncentrējoties uz paplašināšanos, EBTA un kaimiņvalstīm. Sarunas ar vairākām valstīm sākās 2013. gadā, decembrī parafējot vienošanos ar Izraēlu.

Stratēģijas forums starptautiskajai sadarbībai zinātnes un tehnoloģiju jomā pārskatīja un pilnveidoja savu reglamentu, lai uzlabotu dalībvalstu starptautiskās sadarbības pasākumu koordinēšanu. Austrumu partnerības kolēģija pētniecības un inovācijas jomā vienojās sadarboties, lai izstrādātu kopīgu sadarbības stratēģiju. ES un Āfrikas augsta līmeņa politiskā dialoga par zinātne, tehnoloģiju un inovācijām 2013. gada novembra sanāksmē puses vienojās uzsākt darbu pie ilgtermiņa kopīgi finansētas un pārvaldītas pētniecības un inovāciju partnerības, galvenokārt pievēršoties pārtikas nodrošinājumam un uzturdrošībai, kā arī ilgtspējīgai lauksaimniecībai.

Golvejā maijā tika organizēta augsta līmeņa sanāksme “Atlantijas okeāns: koplietojami resursi”, kā rezultātā ES, Kanāda un ASV parakstīja Golvejas deklarāciju un darbu uzsāka Transatlantiskā okeāna pētniecības alianse.

ASV kopā ar dalībvalstīm un asociētajām valstīm tika organizētas trīs konferences “Galamērķis Eiropa”, lai palielinātu informētību par Eiropas pētniecības izcilību, kā arī karjeras un finansējuma iespējām, kas pieejamas Eiropā pētniekiem no visas pasaules.

Atbilstoši mērķim sekmēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus sadarbībai un izskatīt pamatnosacījumus, kas kavē sadarbību, inovācijas sadarbības dialoga ar Ķīnu pirmā augsta līmeņa sanāksme notika Pekinā 2013. gada novembrī. Tika pausta kopīga interese par prognozējamu, pārredzamu un efektīvu pamatnosacījumu sekmēšanu attiecībā uz inovāciju, un tika izveidota ekspertu darba grupa sadarbībai inovācijas jomā, lai noteiktu un veicinātu sekmīgu praksi ES un Ķīnā.

⁹ COM(2012) 497.

Novembrī sekmīgi aizsākās ES un Krievijas Zinātnes gads. Šis augsta līmeņa notikums deva iespēju abām pusēm atkārtoti paust savu apņemšanos īstenot ES un Krievijas sadarbību zinātnes un tehnoloģijas jomā.

7. KOPĪGAIS PĒTNIECĪBAS CENTRS (*JRC*)

JRC ir Eiropas Komisijas iekšējais zinātnes dienests un vienīgais Komisijas dienests, kas atbild par tiešo pētniecību. *JRC* uzdevums ir sniegt ES politikai neatkarīgu, uz pierādījumiem balstītu zinātnisko un tehnisko atbalstu visā politikas ciklā. Strādājot ciešā sadarbībā ar politikas ģenerāldirektorātiem, *JRC* risina galvenās sabiedrības problēmas un vienlaikus sekmē inovāciju, izstrādājot jaunas metodes, rīkus un standartus, kā arī dalās savā zinātnībā ar dalībvalstīm, zinātnieku aprindām un starptautiskajiem partneriem.

JRC 2013. gadā arvien biežāk atbildēja uz Komisijas politikas dienestu lūgumiem par zinātnisko atbalstu politikai saistībā ar ES prioritātēm, jo īpaši saistībā ar ES gudras izaugsmes plānu — stratēģiju “Eiropa 2020”. *JRC* sniedza tiešu zinātnisko atbalstu tādām tematiskajām politikas jomām kā finanšu stabilitāte un ekonomiskā un monetārā savienība; vienotais tirgus, izaugsme, nodarbinātība un inovācija; ekonomika ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, resursu efektivitāte, vide un klimata pārmaiņas; enerģētika un transports; lauksaimniecība un pārtikas nodrošinājums; veselība un patērētāju tiesību aizsardzība; informācijas sabiedrība un digitalizācijas programma; sabiedrības veselība un drošība, kodoldrošība un kodoldrošums.

Lai efektīvi tiktu galā ar aizvien lielāku pienākumu daudzumu, *JRC* ir sācis piemērot izteiktāku daudznozaru un starpnozaru pieeju, izstrādājot pirmo *JRC* darba programmu (2014.–2015. gadam) pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”, kas balstās uz nesen izstrādātu mainīgo plānu un sīkāk izstrādātu projekta struktūru. Spēcīgāka inovācija apvienojumā ar jaunām starptautiskajām partnerībām palīdz risināt tādus steidzamus globālos jautājumus kā klimata pārmaiņas, veselība, pārtikas nodrošinājums un nabadzība. *JRC* attiecību un tīklu stiprināšana ar ES un starptautiskajiem partneriem ir izšķiroši svarīga pasaules mēroga zinātnes izcilībai.

Lai balstītu politiku uz stabiliem zinātniskajiem pierādījumiem un pamatotu analīzi, nepieciešama mūsdienīga infrastruktūra zinātniskajām darbībām, kvalitatīvi dati un atbilstoši analītiskie līdzekļi. Piemēram, *JRC* atrašanās vietā Isprā (Itālijā) tika atklāta jauna videi labvēlīga un energoefektīva zinātnes ēka.

8. SEPTĪTĀS PAMATPROGRAMMAS ĪSTENOŠANA

Komisija 2012. gadā izsludināja uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus Septītās pamatprogrammas ietvaros, un šis uzaicinājumu kopums bija plašāks nekā jebkad. Lai atvieglotu pāreju uz pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, bija nopietni jāpievēršas darbībām, ar ko integrē virkni darbību, kurām ir potenciāls radīt lielu ietekmi. 2013. gadā noslēdzās aptuveni 45 uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus ar kopējo indikatīvo budžetu EUR 4,9 miljardu apmērā. Pavisam kopā tika saņemti apmēram 20 000 atbilstīgu priekšlikumu, no

kuriem gandrīz 3000 tika izraudzīti finansēšanai, tātad finansēti tika gandrīz 15 % no visiem priekšlikumiem.

Ar visiem atbilstīgajiem priekšlikumiem kopumā bija saistīti 67 630 pieteikumu iesniedzēju, kopējās projektu izmaksas pārsniedza EUR 34 miljardus, un kopējais pieprasītais ES ieguldījums bija gandrīz EUR 28 miljardi. Ar visiem tālāk virzītajiem priekšlikumiem kopumā bija saistīti 12 702 pieteikumu iesniedzēji, kopējās projektu izmaksas bija gandrīz EUR 6 miljardi, un kopējais pieprasītais ES ieguldījums pārsniedza EUR 4 miljardus. Kopumā sekmīgi bija 18,78 % no iesniedzējiem, un tika piešķirti 15,96 % no pieprasītā ES ieguldījuma.

9. PERSPEKTĪVAS 2014. GADAM

Komisija saglabā apņemšanos sasniegt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus. Tā pašlaik strādā, lai īstenotu paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par pētniecības un inovācijas kā turpmākās izaugsmes avotu novērtējumu ar nosaukumu “Pētniecība un inovācija kā jaunas izaugsmes avoti”¹⁰.

Lai izstrādātu pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darba programmu 2016.–2017. gadam, Komisijas prioritāšu lokā būs plašāka apspriešanās un diskusijas ar dalībvalstīm. Tā ņems vērā arī jauno informāciju par zinātniskajām, tehnoloģiskajām, ekonomiskajām, tirgus un sociālajām tendencēm un prognozēm, kā arī pašreizējās un turpmākās politikas vajadzības, lai balstītos uz to konkurētspējas priekšrocībām un izmantotu jaunas iespējas.

Komisija 2014. gadā turpinās arī īstenot Inovācijas savienības darbības. Tā laidīs klajā ziņojumu “Inovācijas savienības attīstības novērtējums 2010.–2014. gadā”, sniedzot rezultātus un galvenos konstatējumus. Tomēr, ņemot vērā valdošo krīzi, Eiropai ir jāturpina savi centieni, lai Inovācijas savienība kļūtu par realitāti.

EPT 2013. gada progresa ziņojums tika apspriests Konkurētspējas padomē 2013. gada septembrī, un tas būs pamats Padomes secinājumu par EPT pieņemšanai 2014. gadā. Komisija organizēs konferenci pēc tam, kad tiks publicēts 2014. gada progresa ziņojums, kam jānāk klajā septembrī. Pilnu progresa novērtējumu par EPT īstenošanu veiks, izmantojot 2014. gada EPT apsekojumu, kura mērķis ir noteikt īstenošanas darbības, kas nepieciešamas, lai pabeigtu vienotā tirgus izveidi pētniekiem, zināšanām un tehnoloģijām. 2014. gada EPT apsekojums būs izšķirošs, lai noteiktu jomas, kurās ir panākts progress un kurās ir nepieciešami papildu pasākumi.

Turklāt Komisija ir uzsākusi visu ieinteresēto personu apspriešanos ES mērogā par pieredzi, no kuras mācīties, un par galvenajiem faktoriem, kam būtu jāpalīdz tai veidot nākamos ES pēckrīzes izaugsmes stratēģijas posmus 2015.–2020. gada laikposmam. Tā iesniegs konkrētus priekšlikumus 2015. gada sākumā.

¹⁰ COM(2014) 339.